

University of Groningen

Arabian muds

Bom, Roeland Andreas

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2018

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Bom, R. A. (2018). *Arabian muds: A 21st-century natural history on crab plovers, crabs and molluscs*. Rijksuniversiteit Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Acknowledgements / Dankwoord

De basis van dit proefschrift werd gelegd in Juli 2005 in Taimyr, Rusland. Samen met Raymond Klaassen en Jim de Fouw vingen we met een slagnetje steltlopers op najaarstrek. Trek waar naartoe? We ringden enkele honderden vogels maar eerdere resultaten gaven weinig hoop dat we ooit nog iets van ze zouden horen. Misschien, zo besloten we, moesten we zelf maar die vogels achterna, naar hun overwinteringsgebieden. We hadden gehoord dat er in Oman een mooi waddengebied moest zijn. Zouden daar onze vogels naartoe gaan? In 2008 lukte het om genoeg geld bijeen te schrapen om een expeditie te organiseren. Wat we aantroffen in Oman overtrof al onze verwachtingen. Duizenden steltlopers (waaronder eentje met een ring uit Taimyr), prachtige, ogenschijnlijk ongerepte wadplaten vol leven en een land met ongelofelijke vriendelijke mensen. Een plek om vaker naartoe te gaan dus. We zochten contact met de waddenonderzoekers van het NIOZ, Theunis Piersma en Jan van Gils. Dat bleek een gouden greep want nog geen jaar later, het was inmiddels april 2011, was het Jan gelukt om een NWO beurs binnen te halen waarop ik als promovendus werd aangesteld om krabplevieren te onderzoeken. Wat een geluk.

Jan, ik ben je heel erg dankbaar dat je gedurende mijn promotietraject zoveel vertrouwen in mij hebt gehad. Je niet aflatende enthousiasme was een enorme stimulans gedurende het onderzoek. Je hielp me bij de foerageerstukken, en gaf me de vrijheid om me ook andere biogeografische paden te bewandelen. Dank voor alle momenten van vrolijkheid en inspiratie, op het wad van Oman, gebogen over grafiekjes, in de kantine, in de kroeg, in het vliegtuig naar Estland, op de fiets, het zijn er te veel om op te noemen.

Theunis, als promotor werd je rol in mijn promotietraject steeds belangrijker. Het was een grote eer om zoveel en zo intensief met je te werken. Je visie, ecologische intuïtie en je zorgen over onze wereld brengen jou, en de groep die je leidt, tot grote hoogten. Bovendien zorg je ervoor dat gepassioneerde mensen bij elkaar komen waardoor we een bijzondere groep hebben, bereid om elkaar te helpen. Je wees me voortdurend op het belang van het werk van Vermeij, waarvan de grootsheid pas tot me doordrong tijdens het schrijven van mijn discussie. Ik hoop dat dit proefschrift de basis is voor nog meer mooie samenwerkingen.

Willem, je begeleidde mijn eerste stappen op de universiteit. Van jou heb ik geleerd dat je als wetenschapper hard moet werken. En dat je door te leren programmeren een ander mens kan worden. Het was vertrouwd om in dit promotie project weer met je samen te werken. Er lag wat minder nadruk op het zenderwerk dan we van tevoren hadden gedacht, maar volgens mij mogen we blij en ook een beetje trots zijn met de stukken die er nu in dit 'boekje' staan.

Henk, dank voor je bevlogen leiding waarmee je de afdeling de afgelopen jaren hebt geleid. Het was me een genoegen je door Oman te mogen leiden. Katja, geweldig dat we op het eind van mijn promotietraject zo leuk hebben samengewerkt, zowel bij het maken van het Oman rapport als bij het organiseren van de zomercursus.

Professor Vermeij, Professor Tinbergen and Professor Masolo, thanks for being part of the reading committee. I realize how much work it took you to asses this rather thick thesis. Giuseppe De Marchi, thanks for being so helpful with crab plover work. Let's hope we will meet one day.

Allert, bij binnenkomst op het NIOZ kwam ik bij jou op de kamer te zitten. Ik had me geen betere introductie in het instituut en de afdeling en ook in de wetenschap kunnen wensen. Onze dagelijkse gesprekjes over grote zaken en kleine onbenulligheden hebben voor een

stevige vriendschap gezorgd. Voor bijna alle hoofdstukken heb ik gebruik gemaakt van je kennis en kunde. Dank daarvoor. Fijn dat we vlak voor het ter perse komen van dit boekje weer samen konden werken in onze eigen geliefde Waddenzee. Dat smaakt naar meer. Roos, wat geweldig dat we samen een stuk hebben geschreven en gepubliceerd. Door onze samenwerking realiseerde ik me wat een expertise het NIOZ in huis heeft en hoe leuk het is om die te delen. Lily en Jasmijn (en Snuffie en Ninja), ik geniet altijd van jullie vrolijkheid en eigenwijsheid.

Eelke, dikwijls graptten we dat jij eigenlijk mijn eerste begeleider bent (of andersom), en ik zeg maar zo, in elk grapje zit een kern van waarheid. Dank voor alles wat je voor me hebt gedaan, met name voor hoofdstuk 3.

Thomas! Het is zo bijzonder om jou als maatje te hebben, op Texel, en ver daar buiten. We hebben weinig woorden nodig om elkaar te begrijpen (bijvoorbeeld 's ochtends op de fiets), en daarom gaat niet de helft van dit dankwoord 'op' aan jou. Ik koester de vele, vele bijzondere momenten die we afgelopen jaren samen hebben meegemaakt. Dank voor je vriendschap en alles wat ik van je heb mogen leren. En dank dat je er altijd bent voor Maaïke en voor Isa Mimi natuurlijk. We komen je snel opzoeken in St. Andrews. Rebekka, knap hoe je het leven van Thomas zo op z'n kop hebt weten te zetten. Bijzonder om te zien hoe je zoveel weet te bereiken en zo kan inspireren.

Jim, op een of andere manier belanden we altijd weer samen op expeditie of in een project. We zijn een goed team. Je hebt zoveel voor me betekend, eigenlijk gelijk vanaf het moment dat we elkaar leerden kennen, alweer 14 jaar geleden. Je bent altijd de drijvende kracht geweest achter het Omanwerk, en ik hoop dat je (nou ja, dat zal wel weer 'we' worden) dat nog vele jaren voort kan zetten.

Matthijs, Tamar, Veerle en Ravi, gelukkig zijn jullie weer gewoon terug op Texel. Dank voor jullie vriendschap. Eldar and Julia, I wish there were more people like you in this world. I love your unconventional approach to life. Artyom, bedankt voor al het stoeien. Susanne, sorry dat ik nu toch een smartphone heb gekocht. Aan de andere kant, die Nokia maakt je nu nog unieker dan je al bent. Eva, dank dat je me zo vaak mailtjes stuurt met als onderwerp 'Thee?'. En dank ook voor de net iets minder daadwerkelijke kopjes thee en de goede praat daarbij. Emma, fijn dat we in deze zomer nog lekker wat onzin konden uitkramen op Griend. Geweldig om te zien hoe je de boel daar onder controle hebt. Estefania, jij hoort natuurlijk ook gewoon bij de NIOZ roedel. Kom maar snel weer terug want we missen je. Anne, tijdens de laatste maanden van mijn promotietraject hebben we veel samengewerkt en toen drong pas echt tot me door hoe belangrijk je bent voor onze groep. Laten we hopen op nog vele mooie schaatstochten, samen met Anita natuurlijk. Kees Camp, dank voor alle natuurhistorische praat. We hebben heel wat mooie momenten gehad in het veld. Het is zo fijn om je weer gelukkig te zien met Threes. Sander, tijdens de expeditie met jou naar Oman klopte alles. Dat lag natuurlijk in grote mate aan jouw aanwezigheid. Afgelopen zomer mocht ik weer genieten van je kracht en kunde. Ik ben benieuwd wat voor carrière je nog gaat maken. Job, je bent niet alleen een beste dorpsgenoot, ook een geweldige werker. Ik ben blij dat je mee bent geweest naar het prachtige Omaanse wad. Anieke, geweldig dat we nu weer collega's zijn. Ik kijk uit naar ons project de komende maanden! Bernard en Jenny, voor dorpsgenoten zien we elkaar wel erg weinig, maar de etentjes die we samen hebben zijn altijd onderhoudend.

Het NIOZ is een smeltkroes van bijzondere mensen. Ik ben iedereen zeer erkentelijk voor de uitstekende sfeer, goede koffiepraat en scherpe vragen. Piet, Jaap, Pieterrella, Jan Drent, Tanya, Petra, Jeroen, Ginny, Kiki, Bob, Sjoerd, Jacintha, Hebo, Simone, Maarten, David, Lise, Loran, Jorge, Dennis, Andre, Patrick, Kim, Tjisse, Sonja, Johan, Jaime, Paolo, Martin, Irene, Selin, Bruna, Misha, Luc, Benjamin, Thomas, Rob, Bruno, Geert, Gerhard, Sofia, Lodewijk, Hans, Evaline, Suzanne, Anouk, Andreas, Darcy, Nicole, Yvo, Jan-Berend, Meta, dank. Dank ook aan Katie en Ada. Zonder jullie zou het NIOZ maar saai zijn, dat weet ik omdat het NIOZ saai is nu Ada niet meer bij ons werkt. Ook veel dank aan alle spelers van het super KNIOZ voetbalteam. Dat we ooit kampioen zijn geworden danken we natuurlijk aan de kundige coaching van Paul! Hein, Klaas-Jan, ik kijk uit naar jullie vragen tijdens mijn promotie. Ook dank aan de collega's in Groningen. Christiaan, Yvonne, Jesse, Jeroen O en Jeroen R, Janne, Laura, Mo en Jelle en aan mister Friesland Ysbrand. Dick Visser, dank dat je de gigantische taak op je hebt genomen om mijn proefschrift vorm te geven.

Tijdens mijn promotietraject heb ik 10 expedities naar Oman georganiseerd. Vaste waarde tijdens de vangexpedities waren good-old Kees Oosterbeek en Symen Deuzeman. Kees, zonder jou was het natuurlijk niks geworden met dat onderzoek in Oman. Je zorgde niet alleen voor krabplevieren in de hand, je was ook onmisbaar in het kampleven. Handig, nooit beroerd voor een opbeurend woordje of zelfs spritsen als de situatie daarom vroeg. Jachthond Symen (of welke bijnaam zal ik gebruiken), dat was nog eens lachen. Er zijn weinig mensen zo oprecht als jij. Jan van de Kam, niet alleen dank voor alle foto's, vooral dank voor je bijdrage als stille kracht tijdens 5(!) expedities. Het was altijd een eer om je 's ochtends vroeg voor zonsopgang naar een mooie plek te brengen. Wat ben ik blij dat er nu ook een fotoboek is. Bruno, jij hebt ons in 2009 in Oman wegwijs gemaakt in het waddenonderzoek. Je hebt je liefde voor krabben goed over weten te brengen. Daar plukken we nu nog de vruchten van. Ook dank aan de vangers Leon, Koos en Marten. Amrit, wat een lekker ranzige expeditie hadden we. Karen, Irene, jullie hebben een goede basis gelegd voor al het werk in mijn PhD. Thijs, jammer dat we je geen contract konden geven, maar we hebben een mooie tijd gehad en je hebt veel bijgedragen aan de ideeën in dit proefschrift. Thomas, erop en over. Geweldig dat je nu mijn kamergenoot bent, als postdoc notabene. Potlood Roy, mooi werk! Dank ook Annamarie (Marina), Brecht, Sarah, Hedwig. En verder natuurlijk de mannen van de tel-expeditie in 2013. Especially the old goat, MVGF, mister moustache Andy, do I need to say more?

Veldwerk is vooral productief als er een goede sfeer in het kamp is, en daarom is het belangrijk om je beste (en meest kundige) vrienden mee te nemen. Soulmate Jelle, wat geweldig dat je maar liefst 3 keer mee bent geweest naar Barr Al Hikman. Dat was nog eens wat anders dan die rondjes Waterland van ons. Rondjes Waterland die me trouwens oneindig veel inspiratie brengen. Laten we die erin houden, ook nu we allebei vader zijn. Eva, dank voor alle vrolijkheid. Dat ik het zo goed met je kan vinden komt vast door onze gemeenschappelijke Brabantse wortels. Bram, van alle expedities was die met jou natuurlijk het meest bijzonder. We zaten een week in de Arabisch modder waarin we niemand tegen kwamen; een heerlijke ervaring waartegen de (eveneens heerlijke) hectiek van de andere expedities schril afsteekt. Gelukkig zien we jou en Frouke natuurlijk veel vaker. Dank voor de vele vrolijke momenten en dat jullie er zoveel zijn voor Isa Mimi.

To work in Oman is most enjoyable and fruitful when working with the locals. Waheed and Zahran, thanks for getting us acquainted with the Omanis and for evaluating the Omani weather. Nasser, you are a true friend. Your regular visits have been very important for me. The same goes for Hamed of course. Ibrahim, it is difficult to describe how happy I was and am that you came across our expeditions. You are 'the special one'. Omar, it was good to have you in the field. Wish you all the best in your scientific career. Andy, thanks for doing so much for me and the expeditions in Oman. I always felt very welcome at your home. In a way it is impressive what we have achieved. Reginald, thanks for all our thoughtful discussions. And thanks for bringing the Omanis into our expeditions. This really has meant a lot to me. Jay, thanks for being such good company and taking care of my mother. Ali al Kiyumi, assistant Director-General Ms. Thuraya Said Al-Sairiri, Director-General Mr Sulieman Al Akhzami, Aziza, Aida, Saleh, and all the others from MECA, thanks for giving us permission to work in the area and for all your hospitality.

De nodige ontspanning tijdens de totstandkoming van dit proefschrift vond ik bij vele dierbare vrienden. Marian, je hebt nog net het begin meegemaakt van mijn promotie. Dat je het eind niet kan meemaken is nog steeds niet te bevatten. Dank voor al het mooie momenten samen. Daniel, als ik een paranimf voor mijn leven zou mogen kiezen, zou ik natuurlijk voor jou gaan. Bij de afronding van dit proefschrift stuurde je me dagelijks een sms. Dat voelde je weer eens goed aan. Onze avonturen waar ook ter wereld zijn me vreselijk dierbaar. We moeten er maar weer een hoofdstuk aan toe voegen. Misschien wel met Bart, want, Bart, of je 't nou wil of niet, we blijven altijd met elkaar verbonden. Jesper, hoe vaak hebben we samen in de sauna gezeten? De avonden, samen met Lotte en Marloes, waren in onze vuurtoreneiland jaren een prachtige basis van elke week. Nu ze er niet meer zijn realiseer ik me pas hoe bijzonder die tijd was. Alle andere leden van de babbelbox en fietsmatties plus partners en kinderen, Sanneke, Bart, Tom, Judith, Roel, Mieke, Dries, Ula, Tjeerd, Erica, Bas, Beibei, Marc, Gerben, Maurice, Rogier, Anne en de rest, dank! Vriend Sarah (Doornbos natuurlijk), jou (+) zien we echt veel te weinig. Dank voor alle goede grappen. Marieke (+), wat ben je toch een fijne vriendin, voor mij en voor Maaïke. Peter, zullen we weer een keer in de regen op Vlieland bier gaan drinken? Sara (de Wit natuurlijk), eens een buurvrouw altijd een buurvrouw. Dank voor de vele potjes tafeltennis. Vincent en Yasmin, dank voor alle pedante momenten. Ik kijk uit naar de 1 april dat jullie me te grazen nemen. Rob, Denise en Erin, het is altijd prettig koffiedrinken met jullie. Een beetje uit het oog, maar zeker niet uit het hart zijn de oude makkers van fysieke geografie, Ivan, Niels, Joost, Bart, Joeri en meer. Telteam vlieland, dank! The special four, I mean of course Åke, Michael and Raymond, thanks for such a good time in Handöl. Hope we can continue our great great snipe work forever. Wil, Klaar, Maria, dank dat er altijd een bord voor ons klaarstaat. Afkenel, dank voor jouw gastvrijheid op Terschelling. Meindert, Boukeliën en Tobias (+), ik voel me voor altijd met jullie verbonden. Tjeerd & Sanne (+), we hebben een mooie vriendschap opgebouwd de afgelopen tijd. Wie weet waar dat naar toe gaat? Ingwer, je bent me er eentje. Ruben, we moeten nu echt snel weer eens gaan vogels kijken. De 'neefjes' Tijn en David, wat fijn dat we familie zijn en daarom nooit meer om elkaar heen kunnen. Dat geldt ook voor de rest van de extended family, Jeroen, Marijn, Anna en Margriet. En natuurlijk ook voor mijn echte neven en nichten, ooms en tantes.

Het dankwoord van een proefschrift is ook een mooie gelegenheid om je leermeesters eens goed in het zonnetje te zetten. Bas, het is me niet helemaal duidelijk hoeveel ik in mijn leven aan jou te danken heb, maar dat het erg veel is, is zeker. Je bent nog altijd een levens-graadmeter voor me, al weet ik niet of dat woord bestaat (vast alleen in het Duits). Dank voor je onvoorwaardelijke steun. Dat geldt natuurlijk ook voor Annejet, de stille maar niet te missen kracht op de Martha. Dank voor de inspirerende discussies. Wat hebben we veel meegemaakt. Oene, je was je er niet altijd van bewust, maar door jou is er een hoop goed gegaan in mijn leven. Ton, van jou heb ik leren kijken naar veenweidegebieden. Laten we hopen dat we altijd van ons geliefde Waterland kunnen blijven houden. Raymond, je leerde me vogels vangen en nog heel veel meer. We kunnen zo een avondvullend programma organiseren over onze avonturen samen.

Bart, dat je me in 2004 zomaar meenam naar Taimyr kenmerkt je creatieve en verrassende stijl. Ik ben je er eeuwig dankbaar voor, want de Taimyr expedities met jou en Doortje zijn een vruchtbare basis gebleken voor heel veel moois. Fijn om bij jullie familie te mogen horen. Jullie zijn er altijd voor ons. Japke, Niels, Gea, Sophie, en jullie briljante kinderen Mila, Kai, Lyfke en Frida, dank voor alle drukke en rustige moment samen. Met jullie valt er altijd wat te beleven. Jullie gastvrijheid is me dierbaar.

Lieve familie, jullie zijn nog altijd de basis in mijn leven. Filosoof Arnaud, die paradoxale non-conformistische burgerlijkheid van jou, daar kan ik me (bij wijze van spreken) dagelijks over verbazen. Je bent een gigant. Antje, Siebe, Jonas, Lou, jullie zijn een fantastisch team samen. Dokter Peter, qua werk ben je natuurlijk al lang mijn grote broer geworden, en waarschijnlijk in nog veel meer dingen. Christina en (slopertje) Ivan, wat fijn dat jullie nu ook bij de Bommen horen. Lieve Hans en Paulien, mijn liefde voor de natuur, mijn drang naar avonturen, mijn vertrouwen in de mensen, ik heb zoveel aan jullie te danken. Gelukkig zien we elkaar veel, dat komt natuurlijk door jullie grenzeloze gastvrijheid. Het was geweldig om jullie, los van elkaar, mee te kunnen nemen naar Oman.

Lieve Maaïke en Isa Mimi. Het leven is zo fijn met jullie. Isa Mimi, je bent mooier dan welke vogel ook. Het is zo bijzonder om met jou de wereld opnieuw te ontdekken en van je te leren. Hopelijk leer je ook veel van ons, en kan ik je ooit meenemen naar ongerepte wadvlaktes in Oman. Maaïke, van de vele mooie avonturen in mijn leven is die met jou het allermooiste. Je bent mijn liefste, fijnste, grappigste, geduldigste compagnon, mede-eilandbewoner, natuurvorser, koffiedrinker, illustrator, sparringspartner, luisterend oor, mijn alles. Ik kijk uit naar de avonturen die nog komen gaan. Met jou kan ik de hele wereld aan.

